

VERSAJSKI POREDAK

Pobjednici i poraženi – nastanak novih država u Europi

Prvi svjetski rat

Uzroci Prvoga svjetskoga rata

- ▶ Nepomirljivost interesa velikih sila: Njemačka i Italija traže preraspodjelu kolonija.
- ▶ Stvaranje interesnih saveza: ANTANTA (Velika Britanija, Francuska, Rusija) i TROJNI SAVEZ (Njemačka, Austro-Ugarska i Italija).

► Austrougarski prijestolonasljednik Franjo Ferdinand i njegova supruga Sofija posjetili su Bosnu i Sarajevo 1914. godine.

28. lipnja
1914.

▶ Dok su se Franjo Ferdinand i njegova supruga Sofija vozili sarajevskim ulicama, usmrtio ih je Gavrilo Princip.

Gavrilo Princip
(Crna ruka,
Mlada Bosna)

► Kako je Austro-Ugarska sumnjala da je u atentat upletena i Srbija, zahtijevala je od Srbije istragu. Srbija je odbila provođenje istrage.

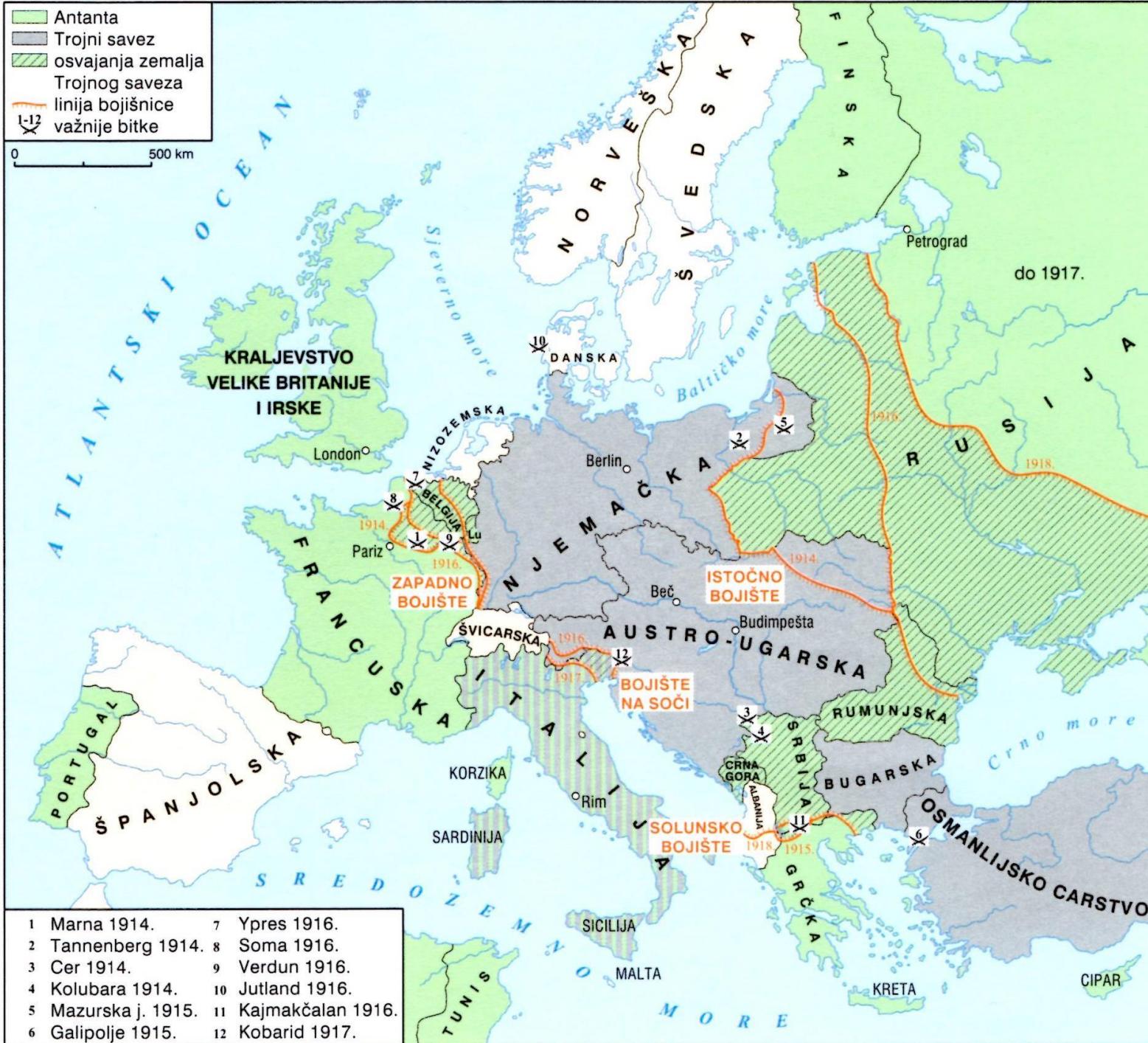
➡ Austro-Ugarska je 28. srpnja 1914. objavila rat Srbiji

LONDONSKI UGOVOR

Antanta
 Trojni savez
 osvajanja zemalja
 Trojnog saveza
 linija bojišnice
 1-12
 važnije bitke

0 500 km

1 Marna 1914.	7 Ypres 1916.
2 Tannenberg 1914.	8 Soma 1916.
3 Cer 1914.	9 Verdun 1916.
4 Kolubara 1914.	10 Jutland 1916.
5 Mazurska j. 1915.	11 Kajmakčalan 1916.
6 Galipolje 1915.	12 Kobarid 1917.

Kraj rata: dolazak američke vojske na Zapadno bojište (1918.) i slom njemačke vojske.

- Solunsko bojište – kapitulacija Bugarske i Osmanskog Carstva
- kapitulacija A-U i Njemačke
  - ⇒ 11. 11. 1918.
- raspad A-U i Njemačke
  - ⇒ gubitci: više od 10 milijuna mrtvih, 20 milijuna ranjenih

POSLJEDICE PRVOG SVJETSKOG RATA

- ▶ velike ljudske žrtve
  - ▶ gospodarska iscrpljenost država
  - ▶ uništena naselja i gospodarski objekti
  - ▶ ratne traume
  - ▶ masovna preseljenja zbog promjena granica
-

ŠPANJOLSKA GRIPA

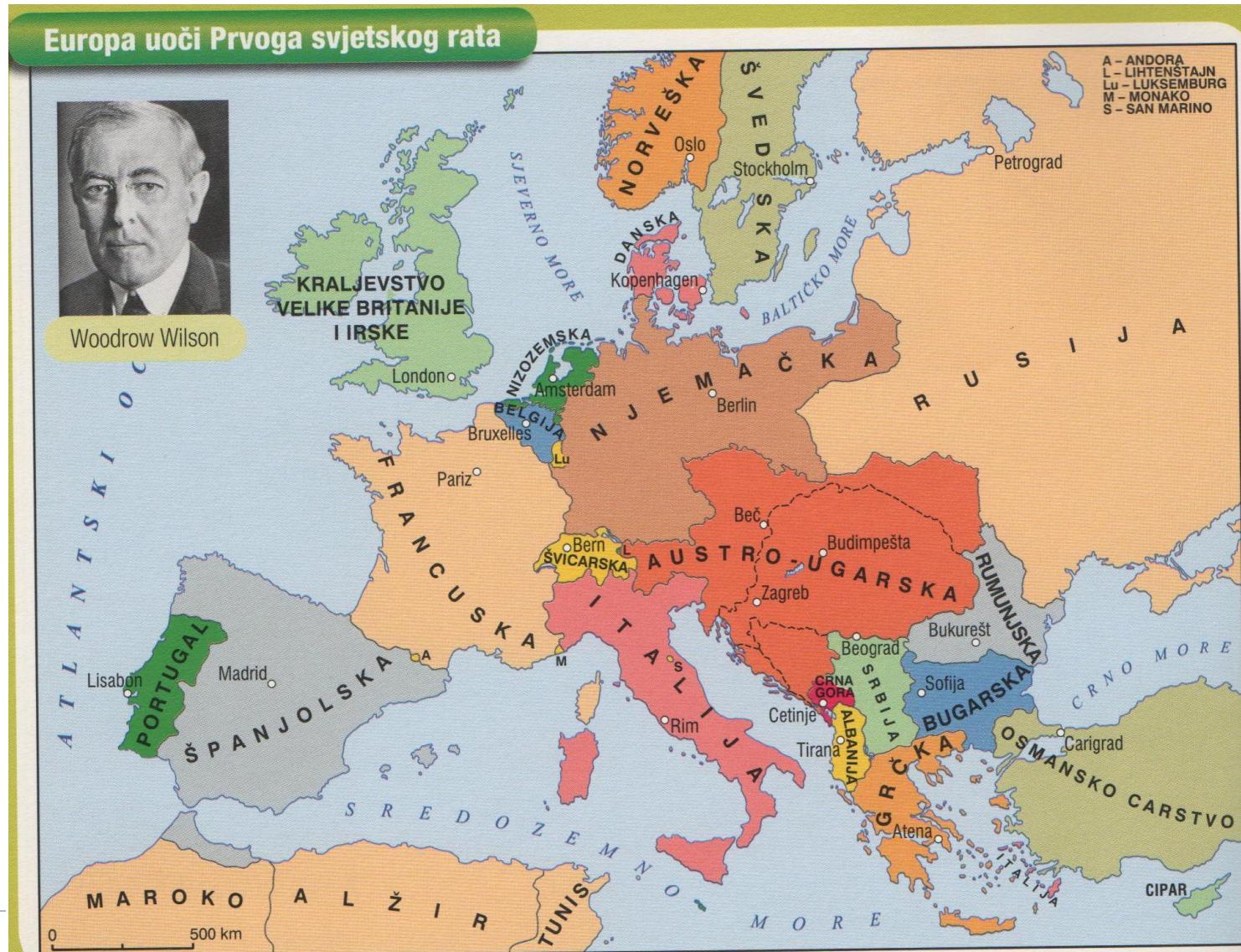

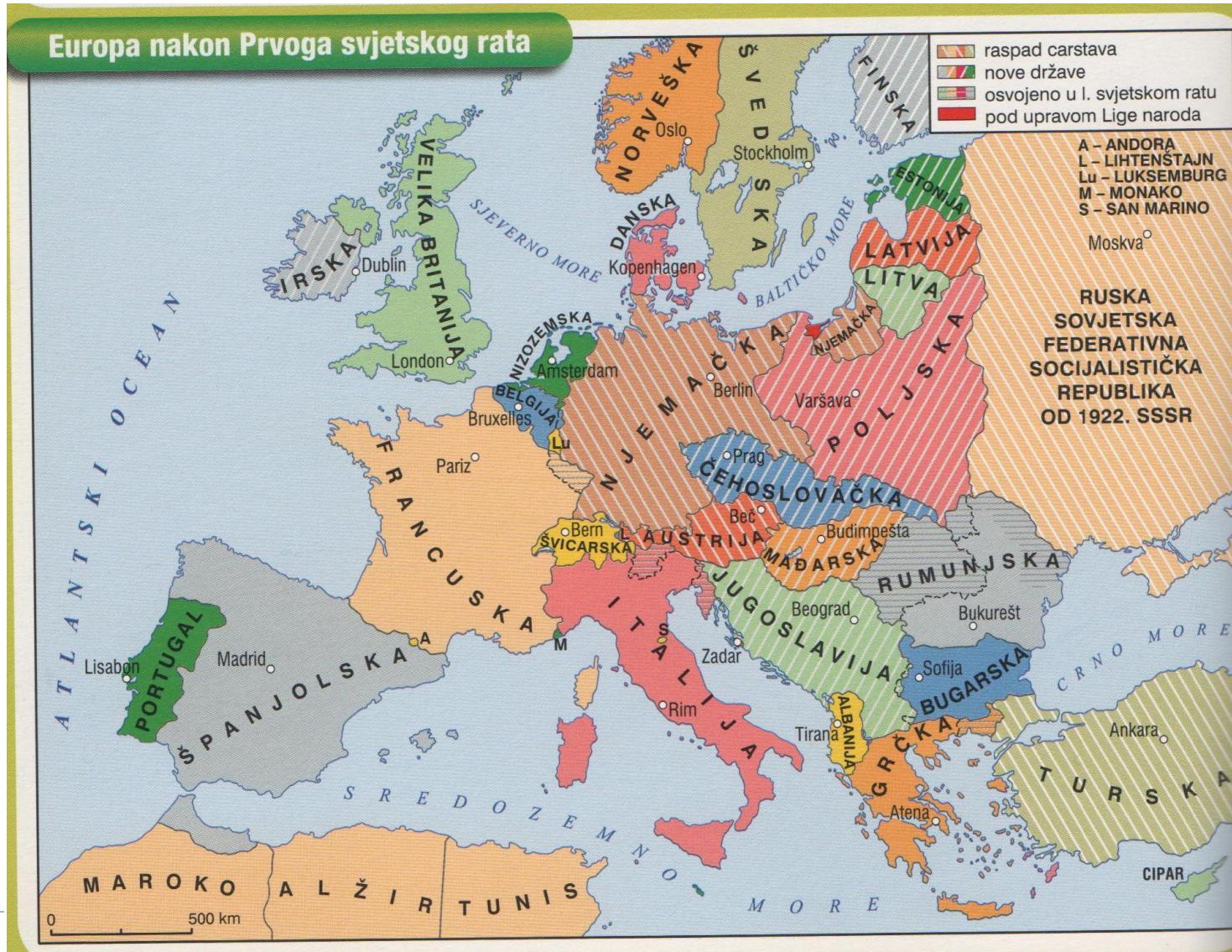

POLITIČKE PROMJENE

Europa prije Prvoga svjetskog rata

Europa nakon Prvog svjetskog rata

Političke promjene

Raspad država	Nove države/promjene
Austro-Ugarska Monarhija	Austrija, Mađarska, Čehoslovačka, Poljska, Država SHS
Osmansko Carstvo	Turska, azijska područja pripala Francuskoj i Velikoj Britaniji, Saudijska Arabija
Njemačko Carstvo	Njemačka postaje republika, izgubila dio istočnih područja (Poljska).
Rusko Carstvo	1917. Rusija postaje komunistička država, Finska, Estonija, Latvija, Litva.

WOODROW WILSON

---

14. točaka

28. predsjednik SAD-a
(1913.-1921.)

Četrnaest točaka – program za poslijeratno sređivanje odnosa u Europi i svijetu

